

OnaDnes

21. ZÁŘÍ 2026 / č. 38

www.onadnes.cz

20
LET
SVÁMI

MALÍŘKA
A DESIGNÉRKA

Petra
McGRATH

„Prostředí, ve kterém žijeme,
čím se obklopujeme, má
velký vliv na náš život.“

Příroda zapsaná V NOTÁCH

„Den strávený v dešti v lese, let balonem a výprava na ledovec,“ vyjmenovává skladatel, dirigent a hudebník **Hanz Sedlář** nejsilnější zážitky z natáčení dokumentárního filmu *Portrét vody*, k němuž složil hudbu. Jak se dá malovat prostřednictvím tónů?

TEXT: MONIKA OTMAROVÁ **FOTO:** HANZ SEDLÁŘ

Začátkem příštího roku vstoupí do kin celovečerní dokument **Portrét vody**. Vydáváte se v něm za poznáním jejího pohybu a proměn v krajině. Zároveň jste ke snímku složil hudbu. Jak práce probíhala? S režisérem a tvůrci filmu jsme se dohodli, že nebudu skládat muziku na základě scénáře ani jednotlivých záběrů, jak bývá u filmové hudby běžné. Já jsem si totiž celý dokument doslova prožil. Nasával jsem atmosféru míst, kde se natáčelo, nechal se jimi inspirovat a teprve na základě všech zážitků jsem začal skládat. Voda je hlavním tématem filmu i celého symfonického cyklu, který jsem napsal. Částečně ovšem snímek pojednává i o mně, je tam moje silná osobní linka. S tvůrci jsme se navíc domluvili ještě na jedné neobvyklé věci – dodnes jsem neviděl ani vteřinu natočeného materiálu. Celý film si pustím až ve chvíli, kdy bude úplně hotový, a proto je hudba kompletně složena pouze podle mých prožitků.

To je docela experimentální přístup, nepletu se?

Ano, to je. Na výsledek jsem neuvěřitelně zvědavý a upřímně si myslím, že zažít něco

podobného se mi už asi nikdy nepoštěstí. Natáčení mě zasáhlo natolik, že jsem se rozhodl pro plnohodnotnější hudební formát. Nechtěl jsem napsat jen skladby k filmu, ale vytvořil jsem samostatný symfonický cyklus, který bude fungovat i bez filmového obrazu. Tvůrci snímku si z něj až nyní vybírají jednotlivé části, které použijí ve střihu. Ani já sám netuším, jaké pasáže nakonec zazní, protože cyklus trvá zhruba hodinu a do filmu se samozřejmě celý vejít nemůže.

Můžete prozradit, kam všude jste se při natáčení dostali? Které místo na vás nejvíc zapůsobilo?

Jedním z nejpůsobivějších míst byl paradoxně úplně obyčejný les u Brna. Právě tam jsme s Petrem Kupcem, jedním z odborných průvodců filmem, strávili dva nebo tři natáčecí dny. A celou dobu pršelo. Stáli jsme hodiny v dešti – a byl to kouzelný zážitek. Když začne pršet, člověk se jde většinou schovat. My jsme ale potřebovali natáčet, takže jsme museli zůstat. Je to úplně jiný pocit, pokud v dešti strávíte patnáct nebo dvacet minut – a když v něm stojíte osm hodin v kuse, ještě k tomu s člověkem, který toho tolik ví o fungování přírody. Zapůsobilo

to na mě hodně emotivně, a díky tomu vznikla úvodní skladba *Kapky v korunách*.

Zažil jste i další podobně silné momenty?

Úžasný zážitek byl můj první let horkovzdušným balonem v jižních Čechách. Letadlem jsem sice letěl už několikrát, ale balon je něco úplně jiného. Myslel jsem si, že bude slyšet vítr a celkově půjde spíš o adrenalinový zážitek, ale nahoře panuje úplně bezvětří, naprosté ticho a klid. A já mám klid obecně v životě moc rád.

S kamerou jste se ale vypravili i do zahraničí...

Minulý rok v létě jsme se vydali na ledovec v rakouských Alpách, byl to asi nejdobrodružnější okamžik celého natáčení. Hodně mě v tu dobu bolelo koleno, takže to pro mě bylo fyzicky velmi náročné. Když jsme scházeli z kopce, nedokázal jsem udělat jediný krok dopředu a celou cestu jsem musel jít pozpátku. Navíc jsem si k tomu všemu nahoře u ledovce poranil ruku o cepín. Do Alp jsme se pak vrátili ještě v zimě. I tam jsme letěli balonem, přímo nad horami. Dostali jsme se až do výšky kolem čtyř tisíc

INZERCE ▼

FreeStyle Libre 2 PLUS

Měříte se glukometrem? Máte diabetes 2. typu a aplikujete si 3 a více dávek inzulínu denně?

Vyměňte svůj glukometr za senzor FreeStyle Libre 2 Plus

15

Malý, diskretní¹
a snadno nositelný¹
po dobu až 15 dní.

Žádné píchání
do prstu.²

Vaše glukóza
v reálném čase
a kdykoli.³

Zeptejte se svého diabetologa na bezplatné vyzkoušení.

Více na www.FreeStyleLibre.cz

1. Haak, T. Diabetes Therapy (2017). <https://doi.org/10.1007/s13300-016-0223-6>. 2. Píchnutí do prstu bude nutné, pokud naměřené hodnoty glukózy a alarmy neodpovídají vašim příznakům nebo očekáváním. 3. Při aplikaci senzoru je nutné 60minutové zahřátí.

Aplikace FreeStyle LibreLink a Systém pro okamžité monitorování glukózy FreeStyle Libre 2 Plus (Senzor) jsou zdravotnickými prostředky. Aplikace FreeStyle LibreLink se používá společně s kompatibilním senzorem FreeStyle Libre 2 Plus pro okamžité monitorování glukózy. Je indikována pro měření hladiny glukózy v tkáňovém moku u osob s diabetem mellitus (ve věku od 2 let), včetně těhotných žen. Kontraindikace: Senzor musí být odstraněn před snímkováním magnetickou rezonancí (MR). Výstraha: Pacienti by se měli vždy nejdříve poradit se svým lékařem, než provedou jakoukoliv zdravotní interpretaci a úpravu léčby na základě informací z měření. Čtěte pečlivě návod k použití a informace o bezpečném používání.

© 2026 Abbott. Všechna práva vyhrazena. Libre, logo motýla, tvar a vzhled senzoru, žlutá barva a související značky a/nebo vzory jsou duševním vlastnictvím skupiny společností Abbott na různých územích. Ostatní známky jsou majetkem příslušných vlastníků. ADC-2695407 v1.0

Abbott

metrů, kde bylo minus pětadvacet stupňů. Byla to dechberoucí a neskutečná nádhera, klidně bych tam vydržel celý den.

Zmínili jste, že vás film zasáhl taky hodně osobně. Můžete to přiblížit?

Během natáčení jsme se často vraceli i do mého dětství. Vlastně celý proces komponování mě přivedl zpátky k mým úplným začátkům, kdy jsem tvořil naprosto svobodně. Když jsem se totiž začal skládáním hudby živit, ruku v ruce se zakázkami přišla i různá zadání, termíny, rozpočty a tvůrčí omezení. Práce na hudbě k filmu mi ale připomněla, co jsem na skládání vždycky miloval. Tvořit svobodně, jako bych psal jen sám pro sebe, bez toho, že by mi někdo říkal, jak má výsledek znít nebo kam má směřovat. Zároveň jsme během natáčení trávili spoustu času v přírodě,

Práce na hudbě k filmu mi připomněla, co jsem na skládání vždy miloval. Tvořit naprosto svobodně.

několikrát jsem si opravdu sáhl na dno svých fyzických sil. Uvědomil jsem si, že vystoupit z komfortní zóny je pro život a zdravou mysl hodně důležité.

Byla práce na dokumentu Portrét vody zatím největší skladatelskou výzvou vaší kariéry?

Paradoxně po tvůrčí stránce to pro mě byla asi ta nejjednodušší práce. Inspirace bylo totiž

tolik, že jsem se do ničeho nemusel nutit ani ze sebe nic ždímat, jak se to někdy stává u zakázek, když vás tlačí termín a zrovna to nejde. Tady to bylo přesně naopak. Hudba přicházela skoro jako lusknutím prstů. Někdy jsem měl dokonce pocit, že jsem ji ani nepsal já. Jako by mi ji někdo hrál za ramenem a já ji jen zapisoval do not. I proto je pro mě tenhle projekt naprosto výjimečný. Navíc se veškerá muzika natáčela živě, což u filmů nebývá běžné – a u českých dokumentů tohoto typu už vůbec ne.

Jaký je obvyklý postup?

Většinou se filmová hudba tvoří prostřednictvím virtuálních orchestrů. Já jsem chtěl, aby se točilo s živým orchestrem, který měl kolem šedesáti hudebníků, a k tomu přes čtyřicet členů pěveckého sboru. Už jen dát všechny

dohromady ve stejnou dobu na stejné místo bylo docela náročné. Moc nám s tím pomohla Ústřední hudba Armády České republiky, která nám společně s ministerstvem obrany poskytla skvělé prostory svého studia a dechovou sekci. Smyčce a ostatní nástroje jsme pak doplnili ze členů Orchestru Národního divadla a našich předních filharmonií.

Jaký je to pro skladatele pocit, slyšet svoji tvorbu v podání tak velkého tělesa, jako je symfonický orchestr?

Je fakt zvláštní pocit, když s hudbou žijete třeba rok, znáte každou notu, protože na ní neustále pracujete, a pak ji najednou slyšíte naživo. Stalo se to na koncertě pro odborné průvodce filmem, kteří se na jeho vzniku podíleli. Do té doby jsme nahrávali jednotlivé sekce zvlášť – smyčce, dechy, žestě, bicí i sbory – a já je potom postupně skládal dohromady. Až při zmíněném koncertě všechno zaznělo najednou. A stejně tak hudbu diváci uslyší samozřejmě i ve filmu.

Jste nejen autorem skladeb, ale taky je sám dirigujete. Co tahle „dvojrole“ obnáší?

Nese s sebou určitou míru nejistoty. Přemýšlíte, jestli a jak muzika na lidi zapůsobí. Při dirigování vždycky po očku sleduju hudebníky i publikum, hlavně v místech, která považuju za emoční vrcholy skladby. Zajímá mě, jestli se v lidech něco děje. Stává se taky, že občas reagují v úplně jiných momentech, než jsem předpokládal.

Vy sám při dirigování dokážete držet emoce na uzdě?

Odděluju to. Není to tak, že bych emoce úplně potlačoval nebo je nevnímával, vstřebávám je, ale jejich prožívání si nechávám na později. Během koncertu diriguju, soustředím se, aby všechno fungovalo, a přistupuju k tomu hlavně racionálně. Pak vystoupení skončí, přijedu domů a teprve tam – někdy až druhý den – se všechny emoce vrátí. Začnu si vybavovat jednotlivé okamžiky i pocity, které jsem během koncertu měl. Emoce dorazí v plné síle, jen o něco později. Při dirigování si nemůžu dovolit se jim poddat. Stačí na pár vteřin ztratit koncentraci a můžete to celé pokazit nejenom sobě, ale hlavně všem hráčům v orchestru.

Jaké další vlastnosti či schopnosti musí mít dobrý dirigent?

Nevím, jestli můžu ze svojí pozice takhle mluvit, protože se spíš považuju za dirigujícího skladatele, ale podle mě je nejdůležitější získat důvěru orchestru. Občas se mi při nahrávání nebo na zkoušce stane, že zazní nějaká pasáž, která muzikanty opravdu nadchne. Najednou cítíte, že vás začali vnímat jinak, a to jsou ty zásadní chvíle. Hudebníci vám musejí věřit, že víte, co děláte, a zároveň cítit, že si jich vážíte. Je

Hanz Sedlář

hudební skladatel, dirigent, muzikant, producent (37)

Narodil se v Kroměříži, vyrůstal v Žerovicích u Holešova.

Vystudoval hru na bicí nástroje na Konzervatoři P. J. Vejvanovského v Kroměříži.

Komponuje symfonickou a filmovou hudbu, aranžuje hudební projekty, vydává vlastní notové publikace.

Spolupracuje s předními českými filharmonii a orchestry.

Coby bubeník působí především jako studiový hráč, od roku 2015 vystupuje i po boku zpěváka Janka Ledeckého. Je zakladatelem hudební skupiny Segment a instrumentálního projektu Drumphonic.

Ve volném čase fotografuje a má vlastní nahrávací a produkční studio.

Více na hanssedlar.cz

třeba, aby respekt fungoval oboustranně. Několik let jsem hrál ve filharmonii, takže znám situaci i z pohledu hráče. Zažil jsem dirigenty, kteří se členy orchestru jednali skoro jako s dělníky, kteří mají jen plnit pokyny. Je to velmi citlivý „biotop“ a jeden bez druhého by nemohl tvořit ten nádherný celek.

Přijde mi, že komponování je hodně samotářská práce. Potřebujete pak po nějaké době utéct mezi lidi?

Samota mi vyhovuje a vlastně jsem nikdy neměl potřebu jít někde ven mezi lidi. Třeba MHD nebo veřejné akce vůbec nezvládám. Možná už je to skoro fobie, ale v tomhle jsem opravdu extrémní introvert. Když hraju velký koncert, kde mám třeba i sólo na bicí v O2 areně, nebo diriguju ve vyprodaném sále, vůbec mi to nevadí. Ale nastoupit do tramvaje je pro mě někdy problém. Miluju přítomnost přátel, to ano, ale když na něčem intenzivně pracuju, nechybějí mi lidé, spíš vzduch. Proto si rád vezmu foťák a jdu do přírody. Potřebuju se projít, být venku a vyčistit si hlavu.

Co rád fotíte?

Přírodu. A zároveň, což možná trochu odporuje tomu, co jsem před chvílí říkal o svojí introverzi, mě opravdu velmi baví fotit lidi. Hlavně zachycovat jejich emoce, ale tak, jako bych tam vůbec nebyl. Rád fotím, když si mě nikdo moc nevšímá a já jen hledám zajímavé okamžiky.

Jste nejen skladatel a dirigent, ale taky muzikant. Zmínili jste sólo na bicí, hrajete v kapele Janka Ledeckého, na pódiu se tak ocitáte zase ve zcela jiné roli...

To je úplně jiný svět a jiná energie, ale vzájemně se mi všechny moje světy krásně doplňují a ovlivňují. Vždycky jsem potřeboval k životu jakousi tvůrčí pestrost, dělat jen jednu věc nedokážu ani měsíc v kuse. Když skládám, hodně mi pomáhá, že bicí dobře znám a vím, co se na ně dá zahrát. Hrál jsem na ně i v orchestru, ve filharmonii, takže při skládání vycházím z toho, jaké všechny zvuky se z nich dají vyvolat. A naopak když vystupuju jako bubeník, snažím se k tomu přistupovat co nejvíce muzikálně. Neznamená to jen mlácení do bubnů. Přemýšlím, jak by asi skladbu chtěl slyšet její autor, a snažím se ji zahrát tak, aby se mu líbila.

Na bicí jste chtěl hrát od dětství?

Vůbec ne. Od malička jsem hrál na klavír, začal jsem asi v pěti letech. V deváté třídě mi ale paní učitelka klavíru sdělila, že nemám na to, abych šel na konzervatoř. Prý ze mě profesionální muzikant zřejmě nebude a já bych se jen trápil. Vycházela hlavně z toho, že jsem nikdy neměl rád hraní z not. Bavilo mě improvizovat a hrát podle sebe.

To chce člověk v patnácti letech bezpochyby slyšet...

Ano, byl jsem hodně smutný. Dneska jí ale za to vlastně děkuju, protože díky tomu můj život dopadl úplně jinak. Místo konzervatoře jsem šel studovat elektro, kde jsem si uvědomil, že tudy cesta nevede, protože opravdu chci dělat muziku. Mezitím jsem v naší kapele Segment, kde jsem tenkrát hrál na klávesy, trochu přičichl k bicím. Zrovna nám odešel bubeník a já byl jediný, kdo aspoň trochu držel rytmus. Můj táta totiž hrával na bubny a kdysi mě naučil základy. Začal jsem tedy bubnovat – a hrozně mě to chytlo. Tak jsem se rozhodl, že konzervatoř přečte jen zkusím. Chtěl jsem se ale věnovat hře na bicí, protože jsem se do nich absolutně zamiloval. Zavolaal jsem kamarádovi, který je učil na základní umělecké škole, aby mě připravil na talentové zkoušky. Jen se zasmál, jestli jsem se náhodou nezbláznil, že jsou k tomu potřeba roky cvičení. Nakonec jsem hrál i osm hodin denně, často místo školy. Talentovky jsem zvládl, přijali mě a já jsem dnes tam, kde jsem.

Která z vašich profesí je vám nejbližší?

Nejvíce mě naplňuje hudební tvorba, skládání, aranžování. Prostě všechno, kde můžu nějak přispět tvůrčím způsobem. Až tady jednou nebudu, něco po mně zůstane. Odehraje se tisíce koncertů, ale to je hned pryč. Jsem šťastný, když složím muziku, která někomu vykouzlí úsměv na tváři nebo ho rozpláče. To mi dává největší smysl. ● ona@mfdnes.cz